

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 207 / 2 iulie 2025

Biroul permanent al Senatului

254 / 2.09.2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, în sensul condiționării candidaturii de locul nașterii și/sau deținerea unei proprietăți

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, în sensul condiționării candidaturii de locul nașterii și/sau deținerea unei proprietăți (b207/04.06.2025), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/3549/10.06.2025 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D453/12.06.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, în sensul instituirii unei noi condiții pentru exercitarea dreptului de a candida la alegerile parlamentare, respectiv condiția ca persoana care dorește să candideze să fie născută în județul aferent circumscripției electorale în care își depune candidatura sau să dețină o proprietate în respectivul județ.

2. Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. a) din Constituția României, republicată, iar în

aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Soluțiile legislative preconizate vizează restrângerea exercitării dreptului de a fi ales, consacrat de **art. 37 din Constituție**, în sensul limitării posibilității cetățenilor de a candida într-o altă circumscripție electorală decât cea aferentă județului în care s-au născut sau în care dețin o proprietate.

Menționăm că, potrivit **art. 53 alin. (1) din Constituție**, un drept fundamental poate fi restrâns pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor, desfășurarea instrucției penale, prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.

Potrivit **art. 53 alin. (2) din Constituție** restrângerea trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

1. să fie necesară într-o societate democratică;
2. să fie proporțională cu situația care a determinat-o;
3. să fie aplicată în mod nediscriminatoriu;
4. să nu aducă atingere existenței dreptului sau libertății.

Potrivit **Expunerii de motive**, soluțiile legislative preconizate urmăresc:

- întărirea legăturii dintre ales și comunitatea pe care o reprezintă;
- combaterea oportunismului politic și a influenței excesive a structurilor de partid centrale în desemnarea candidaților;
- restabilirea încrederii alegătorilor în procesul electoral;
- promovarea unei reprezentări autentice și responsabile în Parlament.

Analizând scopurile enumerate, constatăm că niciunul dintre acestea nu se subsumează scopurilor prevăzute de **art. 53 alin. (1) din Constituție**, pentru care poate fi restrânsă exercitarea unor drepturi fundamentale.

Mai mult decât atât, soluțiile preconizate nu sunt în acord nici cu dispozițiile **art. 69 din Constituție**, care consacră natura reprezentativă a mandatului de deputat sau de senator.

Astfel, în doctrină¹ s-a subliniat că „potrivit teoriei **mandatului reprezentativ**, Parlamentul primește un mandat colectiv, dat de către

¹ Ioan Muraru, Simina Tănăsescu (coordonatori), Constituția României – comentariu pe articole, Ediția 3, Editura CH Beck, București, 2022, p.608.

întreaga națiune adunării reprezentative. Alegătorii nu stabilesc dinainte sarcinile parlamentarului, el este autorizat de către națiune să o exprime și reprezinte. Fiind considerat alesul și reprezentantul națiunii, parlamentarul nu păstrează nicio legătură juridică cu alegătorii din circumscripția electorală, nu răspunde față de aceștia și nu poate fi revocat decât de întreaga națiune”.

În același sens, prin **Decizia nr. 520/2022**, Curtea Constituțională a reținut, făcând trimitere la jurisprudența sa, că „**art. 69 alin. (2) din Constituție garantează parlamentarului independența față de corpul electoral și de structurile politice care l-au înaintat în această funcție. (...)**”.

*Interpretarea acestui articol constituțional nu poate fi decât în sensul că deputatul, din punct de vedere juridic, nu are nicio răspundere juridică față de alegătorii din circumscripție care l-au ales și nici față de partidul pe lista căruia a candidat. Raporturile sale cu alegătorii și partidul sunt raporturi morale, politice, dar nu juridice. El nu mai este ținut să îndeplinească vreo obligație față de aceștia, **el este obligat numai poporului.***

Pe de altă parte, privite din perspectiva dreptului de a candida într-o anumită circumscripție electorală, soluțiile legislative sunt discriminatorii, contrare **art. 16 alin. (1) din Constituție**, întrucât exclud cetățenii care nu s-au născut sau nu au o proprietate în județul aferent circumscripției respective de la posibilitatea de a candida, fără ca diferența de tratament juridic să aibă la bază un criteriu obiectiv și rezonabil. Or, criteriile propuse, respectiv locul nașterii sau deținerea unei proprietăți, sunt lipsite de relevanță pentru exercitarea mandatului parlamentar, care, prin natura sa, este un mandat reprezentativ.

*

* *

Față de cele de mai sus, propunerea legislativă nu poate fi adoptată.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr. 450/01.07.2025

EVENIMENTE SUFERITE de actul ...

până la data: 11.06.2025

L. nr. 208/2015

M. Of. nr. 553/24 iul. 2015

Lege privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

1. promulgată prin D. nr. 660/2015 M. Of. nr. 553/24 iul. 2015
Decret pentru promulgarea Legii privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
2. modificări prin L. nr. 288/2015 M. Of. nr. 866/19 nov. 2015
Lege privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
modifică art. 33 alin. (4) și (5), art. 49 alin. (3), art. 60 alin. (1), art. 84 alin. (4) lit. a), art. 96 alin. (1) lit. a) b), f) și g); introduce alin. (1') și (1''), alin. (2') la art. 95
3. rectificare M. Of. nr. 553/22 iul. 2016
RECTIFICARE
rectifică anexa nr. 2
4. modificări prin O.U.G. nr. 47/2016 M. Of. nr. 685/5 sep. 2016
Ordonanță de urgență privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016 și pentru modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente și pentru modificarea Legii nr. 288/2015 privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
modifică art. 42 alin. (2)
aprobată cu modificări prin L. nr. 51/2018 M. Of. nr. 205/7 mar. 2018
5. modificări prin L. nr. 153/2017 M. Of. nr. 492/28 iun. 2017
Lege-cadru privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice
abrogă art. 101 alin. (10)
6. modificări prin L. nr. 51/2018 M. Of. nr. 205/7 mar. 2018
Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 47/2016 privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016 și pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente și a Legii nr. 288/2015 privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
modifică art. 42 alin. (2), art. 93 alin. (2) lit. a), art. 93 alin. (2) lit. b) și art. 95 alin. (2) lit. a); introduce lit. a3) la art. 93 alin. (2), lit. b3) la art. 93 alin. (2), lit. a3) la art. 95 alin. (2), lit. b3) la art. 95 alin. (2), liniuța a patra la art. 96 alin. (1) lit. a) și liniuța a patra la art. 96 alin. (1) lit. b)

7. completat prin	O.U.G. nr. 29/2019	M. Of. nr. 358/8 mai 2019
	Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală, precum și pentru unele măsuri pentru organizarea alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European și a referendumului național din 26 mai 2019	<i>introduce art. 22'</i>
	aprobată cu modificări prin L. nr. 273/2024	M. Of. nr. 1105/5 nov. 2024

8. modificări prin	L. nr. 148/2019	M. Of. nr. 617/25 iul. 2019
	Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală	<i>modifică art. 16 alin. (6), (8) și (9), art. 23, art. 42 alin. (2), art. 49 alin. (3), art. 51 alin. (5), art. 103 alin. (1) lit. r), art. 120; introduce art. 9', art. 102' și art. 102², alin. (5) -(11) la art. 110</i>

Dispune republicarea cu renumerotare

9. modificări prin	O.U.G. nr. 64/2019	M. Of. nr. 746/12 sep. 2019
	Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României și modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Președintele României din anul 2019	<i>modifică art. 23 alin. (5) și (7) și art. 110 alin. (9)</i>

10. modificări prin	O.U.G. nr. 26/2020	M. Of. nr. 118/14 feb. 2020
	Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea unor acte normative în materia alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare anticipate	<i>modifică art. 5 alin. (7), art. 6 alin. (1), art. 7, art. 10, art. 11 alin. (1), art. 12 alin. (1) lit. c), i) și j), art. 13 alin. (1), (6) și (9), art. 15 alin. (1), (2) și (3), art. 16, art. 17, art. 18 lit. d) și j), art. 42 alin. (5), art. 49 alin. (3), art. 51, art. 54 alin. (1)-(3), art. 58 alin. (1), art. 59 alin. (1) și (2), art. 83, art. 84, art. 88, art. 93 alin. (2), art. 95 alin. (2), art. 98 lit. h), art. 99 alin. (1) și (2), art. 103 lit. q)-u), art. 109, art. 110 alin. (5), (8), și (9) și anexa nr. 1; introduce alin. (1') la art. 6, art. 6', art. 7', art. 7², alin. (1') la art. 8, alin. (11) la art. 11, art. 18', lit. f) la art. 24, alin. (12') la art. 52, alin. (8) la art. 54, art. 54', art. 54², alin. (1') la art. 58, alin. (2') la art. 59, alin. (1') la art. 62, alin. (3') la art. 63, art. 82', alin. (10') la art. 85, art. 92', art. 103'; abrogă art. 42 alin. (6), art. 96 alin. (1) lit. a), art. 98 lit. t), art. 102' alin. (4) și art. 105-107</i>

ieșit din vigoare

11. modificări prin	D.C.C. nr. 150/2020	M. Of. nr. 215/17 mar. 2020
	Decizia nr. 150 din 12 martie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/2020 privind modificarea și completarea unor acte normative în materia alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare anticipate	<i>suspendă pentru 45 de zile dispozițiile O.U.G. nr. 26/2020 (termenul se împlinește la data de 30 aprilie 2020), după care operează prevederile art. 147 din Constituție</i>

12. modificări prin	L. nr. 91/2020	M. Of. nr. 551/25 iun. 2020
---------------------	----------------	-----------------------------

Lege privind modificarea Legii nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, precum și pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

*modifică art. 11 alin. (2) - (7), art. 13 alin. (1), (5) și (7), art. 15 alin. (1), art. 61 alin. (2), art. 68 alin. (1) - (3);
abrogă art. 118 alin. (2)*

13. admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 418/2020 M. Of. nr. 612/13 iul. 2020

Decizia nr. 418 din 18 iunie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 alin. (1) lit. e), ale art. 4 alin. (2) și ale art. 27 alin. (2) lit. c) teza finală din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, precum și ale art. 118 alin. (2) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

sintagma „care au grup parlamentar propriu în cel puțin una din Camerele Parlamentului” din cuprinsul art. 118 alin. (2)

14. modificări prin L. nr. 202/2020 M. Of. nr. 849/16 sep. 2020

Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală

*modifică art. 6 alin. (1), art. 11 alin. (3) și (4), art. 13 alin. (1), (5), (7) și (9), art. 15 alin. (1) și (5), art. 17, art. 49 alin. (3), art. 51 alin. (3) lit. a) și alin. (5) și (6), art. 53 alin. (2), art. 54 alin. (1) - (3) și (5), art. 61 alin. (2) lit. a), art. 63 alin. (1) și (3), art. 68 alin. (3), art. 88, art. 102 alin. (1), art. 103 alin. (1) lit. b) - e) și q) - u), art. 113, modifică și înlocuiește anexa nr. 2; introduce alin. (1') la art. 6, alin. (1') la art. 15, art. 56', art. 82', art. 92', alin. (11') la art. 101, alin. (1') - (1') și alin. (10) - (16) la art. 102, art. 103', alin. (1') la art. 109, art. 109', art. 118';
abrogă art. 42 alin. (6), art. 102' alin. (4)*

Dispune republicarea cu renumerotare

15. modificări prin L. nr. 156/2022 M. Of. nr. 515/25 mai 2022

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2021 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ și pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

*modifică art. 102 alin. (8) și (10);
abrogă art. 102 alin. (3) și (11) - (15)*

16. modificări prin L. nr. 295/2022 M. Of. nr. 1072/7 nov. 2022

Lege pentru modificarea art. 52 alin. (14) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

modifică art. 52 alin. (14)

17. modificări prin L. nr. 214/2024 M. Of. nr. 647/8 iul. 2024

Lege privind utilizarea semnăturii electronice, a mărcii temporale și prestarea serviciilor de încredere bazate pe acestea

modifică art. 28 alin. (1) la data de 8 octombrie 2024